

Handläggare
Frida Fjeldstad
Controller
Kommunledningsförvaltningen

Enköpings kommuns framtida dricksvattenförsörjning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna ny preliminär investeringsbudget för projektet *Hållbar dricksvattenförsörjning*, enligt investeringskalkyl, daterad 2025-09-01,
2. finansiera planering och projektering för projektet *Hållbar dricksvattenförsörjning* enligt investeringskalkyl, daterad 2025-09-01, vilket ersätter tidigare beslut 2023-05-29 KS § 117

Beskrivning av ärendet

Enligt Kommunfullmäktiges "Regler för investeringar" ska kommunstyrelsen besluta om finansiering av investeringsprojekts djupare analyser, (systemhandling/programhandling). När planeringen och projekteringen är slutförd kan kommunstyrelsen ta ett genomförandebeslut.

Enköpings kommuns dricksvattenförsörjning är en central fråga för kommunens invånare, samhällsservice och framtida utveckling. För att säkra god kvalitet, tillräcklig kapacitet och redundans beslutade tekniska nämnden 2018 att kommunens dricksvattenförsörjning skulle baseras på en kombination av kommunens egna grundvattenresurser samt överfört dricksvatten från Västerås (TF2018/339). En förstudie 2021 fastslog fördelningen till 50 procent vardera.

Med detta som grund tecknades samarbetsavtal med Mälarenergi AB och kommunstyrelsen beslutade 2023 om start för planering och projektering av ett nytt dricksvattensystem (KS2023/357).

Sedan dess har dock förutsättningarna förändrats avseende kvalitet, kapacitet, ekonomi och tidplan. Nya lagkrav om kraftigt sänkta riktvärden för PFAS träder i kraft 2026, vilket innebär att Mälarenergi behöver investera i kostsam rening. Detta skulle innebära högre kostnader för Enköping som kund, samtidigt som det är oklart hur stor kostnadsökningen blir.

Vidare har det framkommit att en ny vattendom krävs för att Mälarenergi ska kunna leverera den volym som Enköping behöver. Detta påverkar tidplanen och riskerar förseningar i förhållande till lagstadgade krav. Även tekniska studier har visat på stora utmaningar med att blanda Mälarenergis vatten med Enköpings eget, vilket skulle kräva ett nytt vattenverk med höga investerings- och driftskostnader.

Samtidigt har nya möjligheter identifierats. Sveriges geologiska undersökning (SGU) har 2025 förtydligat att Enköpingsåsen består av två separata akvifärer som kan fungera som varandras reservkälla. Det innebär att kommunen tydligt har två oberoende grundvattentäkter som kan försörja Enköping långsiktigt, samtidigt som studier visar att kapaciteten är tillräcklig för att möta behovet fram till minst 2070.

Mot denna bakgrund föreslår Tekniska nämnden att samarbetet med Mälarenergi AB avslutas och att kommunen i stället genomför projektet *Hållbar dricksvattenförsörjning*. Projektet utgår från befintliga grundvattentäkter och omfattar bland annat om- och nybyggnation av vattenverk samt ledningsdragningar. Därmed säkras en långsiktigt hållbar, kostnadseffektiv och klimatanpassad dricksvattenförsörjning där kommunen har full rådighet över sina resurser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom projektets styrgrupp på Teknik- och serviceförvaltningen samt i dialog med Mälarenergi AB, kommunledningsförvaltningen och juridiskt stöd. Tekniska nämnden beslutade 2025-09-25 att föreslå kommunstyrelsen ovanstående beslut.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen bedömer att de förändrade förutsättningarna sedan tidigare beslut motiverar ett nytt inriktningsbeslut och ett reviderat beslut för finansiering av planering och projektering för kommunens

dricksvattenförsörjning. Samarbetet med Mälarenergi AB var tänkt att bidra till ökad redundans och säkerhet, men de senaste årens utredningar visar att lösningen inte längre är ändamålsenlig.

Kommunledningsförvaltningen delar därför tekniska nämndens bedömning att projektet *Hållbar dricksvattenförsörjning* ska omformas till en lösning baserad på egna grundvattentäkter. Förvaltningen anser att detta ger den mest hållbara, ekonomiskt ansvarsfulla och robusta lösningen för kommunens kommunala dricksvattenförsörjning på lång sikt.

Ekonomiska konsekvenser

I kommunfullmäktiges beslutade årsplan 2025 finns investeringsmedel avsatta för ny dricksvattenförsörjning.

Genom förändringen minskar investeringsutgifterna jämfört med tidigare planerat projekt, samtidigt som framtida driftkostnader blir lägre. Detta innebär lägre påverkan på VA-taxan framåt. De exakta driftkostnader som projektet medför fastställs successivt under planeringsfasen.

Av de tidigare beslutade 95 miljoner kronor är cirka en miljon kronor upparbetade för planering av ledningar till Mälarenergi AB. Dessa bokas om till driftkostnader enligt god redovisningssed.

Ekonomiska konsekvenser finns att läsa i preliminär investeringskalkyl, daterad 2025-09-01.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

I och med förslag till förändrad inriktning för projektet behöver konsekvenser av både det färdiga projektet i sin helhet, samt förändringen av inriktning redovisas.

Konsekvenser av projektet i sin helhet

- Projektet är väl anpassat till framtida klimatförändringar genom övervakning och användning av grundvattentäkter.
- Efter genomförande säkerställs dricksvatten av god kvalitet med låga halter av uran, PFAS och andra föroreningar samt förbättrad hårdhet.
- Dricksvatten från egna täkter ger lägre klimatpåverkan än alternativet via Mälarenergi AB.

- Befintliga vattendomar garanterar tillräcklig mängd vatten minst till år 2070, även vid kraftig befolkningsökning.

Konsekvenser av förändrad inriktning

- Minskad klimatpåverkan och resursförbrukning då nytt vattenverk och lång överföringsledning uteblir.
- Mindre energi- och kemikalieanvändning i drift.
- Mindre påverkan på markanvändning och biologisk mångfald.
- Minskade volymer som behöver PFAS-renas i regionen.
- Baserad på två grundvattentäkter, vilket minskar behov av klimatanpassningar.
- Ökad självförsörjning och rådighet över egna vattenresurser stärker krisberedskap och är fördelaktigt ur civilförsvarsperspektiv.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2025-09-04
- Sekretessmarkerad, Investeringskalkyl, 2025-09-01
- Protokollsutdrag, kommunstyrelsen (2023-05-29 KS §117)
- Protokollsutdrag, tekniska nämnden (2025-09-25 §144)

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av:

- Daniel Jansson-Hammargren, kommundirektör
- Henrik Johansson, ekonomichef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Tekniska nämnden, för åtgärd